

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Libertatibvs Ecclesiae Gallicanae

Charlas, Antoine

Leodii, 1684

Cap. VI. De eodem argumento, scilicet dependentiâ Metropolitanorum à
sancta Sede.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38227

496 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
adjuncta est à Philippo Labbe Concilio Claromontano sub
Urbano II.

8. Hoc jurisdictionis suæ exercitium, & autoritatis signum
in Illyrico sibi reservandum duxit Romanus Pontifex, ve-
ritus fortasse, ne accideret aliquando quod re ipsa tandem
contigit, ut Episcopus Constantinopolitanus Imperatorum
potentiâ partem illam Patriarchatus Occidentalis, Constanti-
nopoli, quàm Romæ viciniorem, invaderet. In aliis autem
Occidentis Provinciis, in quibus similis usurpatione non time-
batur, quibusque propter distantiam promptè providere non
poterat Ecclesia Romana, permessa est, ut diximus, Metro-
politanoꝝ ordinatio Episcopis comprovincialibus, aut Metro-
politanoꝝ vicinioribus.

C A P U T V I.

De eodem argumento, scilicet dependentiâ Metropolitanorum à sancta Sede.

1. **Q**uod fuerit in Gallia primis sæculis Metropolitanorum à
sancta Sede dependentiæ signum, non ita liquet, sed
cùm restituta fuit in eo Regno à Zacharia Pontifice Digni-
tas illa, concessum est, ut supra diximus, Metropolitanis
pallium, quod collationem potestatis significabat.

2. Illustrissimus quidem Petrus de Marca semper sollicitus,
ne Summi Pontificis autoritas nimis exerceat, & S. Bonifa-
cio illius augendæ & Episcopis Gallicanis impediendi augmen-
ti consilium tribuit, quod isti pallium ab illo impetratum ac-
ceptare differrent: *Bonifacius eos* (inquit Marca de Metropolitanis loquens lib. 6. cap. 7. §. 4.) *coegit illud (pallium) à Romana Sede querere, ut eâ ratione illos magis obnoxios esse faceret ei Sedi, ac præcipuo quodam jure Episcopo Romano subjeceret. At illi, quibus unicus metus erat, ne novitate illa adigerentur ad insolitam quamdam reverentiam in Sedem Apostolicam, ac ne insuper exciderent ab ea autoritate, quam Canones tribuunt Metropolitanis, in ambiguo fuere, an promissis stare deberent. Sed eam Francorum difficultatem ex eo ortam esse, quod rumor sparsus esset, Summum Pontificem pro palliis pecuniam accipere, innuit*

innuit ipsemet Zacharias epist. 5. Postquam enim suam significavit admirationem de restricta trium palliorum petitione ad unius postulationem, statim subjungit: Reperimus etiam in memoratis tuis litteris, quæ nimis animos nostros conturbant, quod talia à te nobis referantur, quasi nos corruptores simus Canonum, & Patrum rescindere traditiones queramus; ac per hoc, quod absit, cum nostris Clericis in Simoniacam hæresim incidamus, accipientes, & compellentes, ut hi, quibus pallia tribuimus, nobis præmia largiantur, expetentes ab illis pecunias. Sed charissime Frater, &c.

3. In Pallio, ut scribit Paschalis II. ad Archiepiscopum Poloniæ apud Baronium ad annum 1102. Plenitudo conceditur Pontificali officii, quia juxta Sedis Apostolicæ, & totius Ecclesiæ consuetudinem, antè acceptum pallium Metropolitanis minime licet, aut Episcopos consecrare, aut Synodum celebrare. Consentiant cæteri Pontifices, ut S. Gregorius Magnus, cujus verba suprâ retulimus, & Nicolaus I. cujus sunt ista; Sanè interim non in Throno sedentem (Patriarcham, vel Archiepiscopum) &, præter Corpus Christi, non consecrantem, prius quam pallium à Sede Romana percipiat, sicuti Galliarum omnes & Germania, & aliorum Regionum Archiepiscopi agere comprobantur. Nicolaus I. in responsione ad consul. Bulg. cap. 73.

4. Metropolitanæ Dignitatis confirmationem à Patriarchis pendere, ac pallium ejus confirmationis signum esse supponit evidenter octava Synodus Oecumenica his verbis Canonis 17. Priscam consuetudinem decernit in omnibus conservari, ita ut eorum (Sedium Patriarchalium) Presules universorum Metropolitanorum, qui ab ipsis promoventur, & sive per manus impositionem, sive per pallii dationem Episcopalis Dignitatis firmitatem accipiunt, potestatem habeant, videlicet, ad convocandum eos, urgente necessitate, ad Synodalem conventum, vel etiam ad coercendum illos, & corrigendum, cum fama eos super quibusdam delictis forsan accusavit.

5. Cæterum Paschalis II. in Epistola mox laudata suspicionem amovet, quam aliqui, ut Marca loco suprâ citato concipiebant, pallii concessionem eo spectare, ut protenderetur summi Pontificis autoritas; asserit enim nihil exigi, quod ab omnibus Episcopis non debeat, etiamsi non requireretur; Quod non, etiam præter exactionem nostram, ab omnibus debeat Episcopis observari.

6. Nicolaus I. Hincmaro Archiepiscopo Remensi privilegia Sedis suæ confirmari postulanti appositè respondet epist. 28.

498 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
iniquè impugnari ab illo Archiepiscopo privilegia Ecclesiæ
Romanæ, sine quibus constare non possent Ecclesiæ Remen-
sis privilegia; *Privilegia præterea ab Apostolica Sede vestra Ecclesia confir-
manda deposcitis, qui tamen nostra privilegia, quantum in vobis est, infirma-
re satagitis. Portum salutiferum, sanctam Romanam Ecclesiam appellatis, qui
tamen in eo ne aliqui salventur, quantum potestis, satagere procuratis. Quo-
modo, rogo, privilegia tua stare poterunt, si ita privilegia illa cassentur, PER
QVÆ TVA PRIVILEGIA INITIVM SVMPSISSE NOSCVNTVR.*
Idipsum agnovit ipse Remensis, quandoquidem scripsit ad
Nicolaum Papam; *Favente Domino in hac devotione manebis scilicet privi-
legium Metropolitanæ Sedis Remorum, cui me Divina dignatio scribere disposuit,
in summo privilegio sanctæ Sedis Romana manere, & privilegium esse Sedis
Romana, si suâ autoritate privilegium sibi subjecta Sedis fecerit vigere, &
studuerit confirmare.*

7. Itaque cum Metropolitanis negata est à Suffraganeis de-
bita obedientia, invocata est Sedis Romanæ autoritas, ut
inde robur, & auxilium acciperent privilegia Metropoli-
tica, unde originem duxerant. Exemplum suppeditat episto-
la Joannis XIII. ad Episcopos Britannicæ, hæc inter alia con-
tinens; *Arduinus Turonensis Ecclesiæ Archiepiscopus, veniens ad Apo-
stolorum Limina Romam oratum, interpellavit nos, quod jura sui Archiep-
iscopatus, quæ ab antiquis temporibus PER DECRETA SANCTORVM
PONTIFICVM SANCTÆ ROMANÆ MATRIS ECCLESIE suis
prædecessoribus concessa & confirmata fuerunt, à vestro Archiepiscopo sublata
videntur, &c.*

8. Sed, ut redeamus ad Metropolitanum Remensem. (Di-
vina enim providentia illos ipsos, qui sanctæ Sedis autorita-
tem ægrè ferunt, aut laturos sunt, ad illam confugere non
rarè compellit, ut quam spontè agnoscere recusant, vel in-
viti fateantur.) Hincmarus qui contra sanctam Sedem tam
frequenter recalcitraturus erat, non aliter suam Dignitatem
securè possidere potuit, quàm obtentâ Romani Pontificis
confirmatione: & ne causari posset, adhibitam à se hanc
cautelam ex prudentia, ob privatam necessitatem; cæ oc-
casionem summi Pontificis potestatem professi sunt omnes
Episcopi Gallicani, ut perhibent acta secundi Concilii
Suessionensis anni 853. parte tertia, his verbis; *porrexit etiam
(Hincmarus) Epistolam totius Gallie Episcoporum manibus subscriptam*

ad Apostolicam sedem pro confirmatione ipsius ordinationis. Quæ de Metropolitanis dicta sunt, ex iis, quæ postea de Episcopis dicentur, plurimum lucis accipient, ac validè confirmabuntur.

C A P U T VII.

Cur in disceptationibus de jurisdictione consuetudo pro lege habita fuerit?

1. **I**N omni controversiarum genere possessio, præsertim si sit antiqua, & pacifica plurimum valet ad movendos in eam partem Judicum animos. In decidendis de jurisdictione questionibus, ea quasi unica regula fuit omni ferè tempore observata à Conciliis, & à summis Pontificibus, ut antiqua consuetudo retineretur. Ita cum Meletius Lycopolitanus in Thebaidis, ac vicinæ Ægypti Ecclesias à Patriarchatu Alexandrino distractas, jurisdictionem usurpasset, Concilium Nicænum illam injuriam reparavit hoc Canone, qui sextus est, & sic incipit; *Antiqua consuetudo servetur per Ægyptum, Lybiam, & Pentapolim; ita ut Alexandrinus Episcopus horum omnium habeat potestatem, &c.* Ita etiam licet Patriarcha Antiochenus Joannes nomine, Concilio Ephesino esset infestus, Concilium tamen Ecclesias Cypri, quæ ab illo in ordinationibus Episcoporum nequaquam pendere asserebantur, noluit liberas declarare, nisi factò diligenti examine, atque sub conditione, ut patet ex actis Synodalibus, & ex Decreto ea de re edito; *Si non est vetus mos, quod Episcopus Antiochenus ordinet in Cypro, sicut libellis, & propriis vocibus docuerunt religiosissimi viri, qui ad Sanctam Synodum accesserunt, habeant jus suum intactum, & inviolatum, qui sanctis in Cypro Ecclesiis præsent, secundum Canones SS. Patrum, & veterem consuetudinem per se ipsos ordinationes religiosissimorum Episcoporum facientes.* Occurrunt alia passim in actis Conciliorum, & in litteris summorum Pontificum, quæ congerere superfluum esset, cum à nemine negetur, vindicatam acriter fuisse in hujusmodi contentionibus consuetudinem. Sed inquirenda est causa illius praxeos.

2. Posset enim aliquis hinc suspicari Patriarchas, aliosque

R r r 2

An-